

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2020 m. gruodžio 18 d.
(OR. en)

14240/20

Tarpinstitucinė byla:
2020/0356 (NLE)

FISC 234
ECOFIN 1179

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2020 m. gruodžio 17 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2020) 812 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMO, kuriuo Lietuvos Respublikai leidžiama taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2020) 812 final.

Priedama: COM(2020) 812 final

Briuselis, 2020 12 17
COM(2020) 812 final

2020/0356 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

**kuriuo Lietuvos Respublikai leidžiama taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo
Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287
straipsnio**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos¹ (toliau – PVM direktyva) 395 straipsnio 1 dalį Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali vieningai leisti bet kuriai valstybei narei taikyti specialias priemones, kuriomis nukrypstama nuo tos direktyvos nuostatų, kad būtų supaprastinta PVM surinkimo procedūra arba užkirstas kelias tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui.

Raštu (jį Komisija užregistravo 2020 m. birželio 18 d.) Lietuva paprašė leidimo nuo 2021 m. sausio 1 d. taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo PVM direktyvos 287 straipsnio ir kuria Lietuvai leidžiama nuo PVM atleisti apmokestinamuosius asmenis, kurių metinė apyvarta neviršija 55 000 EUR. Vadovaudamasi PVM direktyvos 395 straipsnio 2 dalimi, 2020 m. rugpjūčio 10 d. ir 2020 m. rugpjūčio 11 d. raštais Komisija informavo kitas valstybes nares apie Lietuvos prašymą. 2020 m. rugpjūčio 12 d. raštu Komisija pranešė Lietuvos Respublikai, kad turi visą prašymui įvertinti būtiną informaciją.

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Remiantis PVM direktyvos XII antraštinės dalies 1 skyriumi, valstybėms narėms suteikiama galimybė taikyti specialias mažosioms įmonėms skirtas schemas, be to, jos gali nuo PVM atleisti apmokestinamuosius asmenis, kurių metinė apyvarta nesiekia tam tikros ribos. Ši išimtis reiškia, kad apmokestinamasis asmuo neturi apskaičiuoti PVM už tiekiamas prekes ar teikiamas paslaugas ir todėl negali atskaityti pirkimo PVM.

Pagal PVM direktyvos 287 straipsnio 11 punktą Lietuva gali atleisti nuo PVM apmokestinamuosius asmenis, kurių metinė apyvarta neviršija 29 000 EUR sumos, apskaičiuotos nacionaline valiuta pagal šalies įstojimo dienos valiutos keitimo kursą. Lietuvos Respublika prie euro zonos prisijungė 2015 m. sausio 1 d.

Padidinus ribą, kurią viršijęs asmuo privalo registruotis PVM mokėtoju, nuo 45 000 EUR iki 55 000 EUR, numatoma, kad taikant tokią priemonę labai sumažės administracinė našta, kuri tenka schemas reikalavimus atitinkančioms įmonėms, visų pirma labai mažoms įmonėms, nes jos būtų atleistos nuo pagal įprastines PVM procedūras joms tenkančių PVM prievolių, kaip antai nuo prievolės saugoti PVM registrus arba teikti PVM deklaracijas.

Be to, sumažės ir mokesčių administratoriams tenkantis darbo krūvis.

Lietuvos valdžios institucijos pranešė, kad atliko trijų veiksnių analizę. Išanalizavus pirmąjį veiksnių, t. y. atsižvelgiant į PVM mokėtojais užsiregistruojančius asmenis, matyti, kad nuo 2017 m. PVM mokėtojų skaičius Lietuvos Respublikoje nuolat didėja, o didžiąją PVM mokėtojais užsiregistruojančių ir į valstybės biudžetą PVM mokančių asmenų dalį (maždaug 90 %) sudaro savanorišką registraciją pasirinkę asmenys.

Antrasis veiksnys susijęs su apyvartos ribos padidinimo nuo 45 000 EUR iki 55 000 EUR poveikiu valstybės biudžeto pajamoms. Remiantis Lietuvos valdžios institucijų pateiktais skaičiavimais, dėl šio padidinimo PVM pajamos kasmet papildomai sumažėtų 6,4 mln. EUR. Šiuo metu dėl 45 000 EUR ribos (minimali riba – 29 000 EUR) nesurinktas PVM sudaro 13,2 mln. EUR per metus. O bendros PVM pajamos 2019 m. sudarė 3,8 mlrd. EUR.

¹ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

Trečiasis veiksnys susijęs su poveikį patiriančių mokesčių mokėtojų skaičiumi. Lietuva nurodo, kad dabartinės 45 000 EUR ribos schemos taikymo reikalavimus atitinka 7 % visų mokesčių mokėtojų, 2019 m. Lietuvoje vykdžiusių ekonominę veiklą. Tik 1,8 % iš šių 7 % yra užsiregistravę PVM mokėtojai.

Remiantis 2019 m. nacionalinių valdžios institucijų surinkta informacija, mokesčių mokėtojų, kurių apyvarta siekia 45 000–55 000 EUR, yra 5 463. Padidinus ribą visi tie mokesčių mokėtojai turėtų teisę pasinaudoti MVĮ schema.

Be to, Lietuvos valdžios institucijos paaiškino, kad pastaraisiais metais pastebėjo, jog 45 000 EUR riba neturėjo didelio poveikio PVM pajamų surinkimui.

55 000 EUR metinės apyvartos riba, taikoma norint užsiregistruoti PVM mokėtoju, būtų naudinga mažosioms įmonėms, ypač smulkųjį verslą vykdančioms fizinėms asmenims, ūkininkams, kuriems taikoma kompensacinio PVM tarifo schema, taip pat asmenims, kurie verčiasi paslaugų, už kurias atskaitomos sąlyginai nedidelės PVM sumos, teikimu galutiniams vartotojams, t. y. galimybė nesiregistruoti PVM mokėtojais iki 55 000 EUR metinės apyvartos ribos tokiems asmenims žymiai sumažina administracinę ir mokestinę našą. Ši priemonė taip pat padėtų nuo COVID-19 pandemijos labai nukentėjusioms mažosioms įmonėms.

Priemonė nėra privaloma. Todėl mažosios įmonės, kurių apyvarta neviršija šios ribos, toliau turės galimybę naudotis savo teise taikyti įprastines PVM procedūras.

Nukrypti leidžiančios nuostatos paprastai taikomos ribotą laiką, kad būtų galima įvertinti, ar nukrypti leidžianti priemonė ir toliau yra tinkama ir veiksminga. Be to, PVM direktyvos 281–294 straipsnių nuostatos dėl specialios mažosioms įmonėms skirtos schemos neseniai buvo peržiūrėtos. Naujojoje direktyvoje, kurioje nustatomos paprastesnės PVM taisyklės mažosioms įmonėms², reikalaujama, kad valstybės narės ne vėliau kaip iki 2024 m. gruodžio 31 d. priimtų ir paskelbtų įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi naujųjų taisyklių. Tas nacionalines nuostatas valstybės narės turės taikyti nuo 2025 m. sausio 1 d.

Todėl tikslinga leisti nukrypti leidžiančią nuostatą taikyti iki 2024 m. gruodžio 31 d.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Nukrypti leidžianti priemonė atitinka įgyvendinant PVM veiksmų planą³ priimtą naujos direktyvos, kuria iš dalies keičiami PVM direktyvos 281–294 straipsniai dėl specialios mažųjų įmonių schemos ir kuria siekiama šioms įmonėms sukurti šiuolaikišką supaprastintą schemą, koncepciją. Visų pirma ja siekiama sumažinti PVM reikalavimų laikymosi išlaidas ir konkurencijos iškraipymus tiek valstybėje narėje, tiek ES lygmeniu, sumažinti neigiamą ribos efekto poveikį ir palengvinti įmonių vykdomą reikalavimų laikymąsi, taip pat mokesčių administratorių vykdomą stebėseną.

² 2020 m. vasario 18 d. Tarybos direktyva (ES) 2020/285, kuria iš dalies keičiami Direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos, kiek tai susiję su specialia mažosioms įmonėms skirta schema, ir Reglamentas (ES) Nr. 904/2010, kiek tai susiję su administraciniu bendradarbiavimu ir keitimusi informacija tinkamo specialios mažosioms įmonėms skirtos schemos taikymo stebėsenos tikslais (OL L 62, 2020 3 2, p. 13).

³ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui dėl PVM veiksmų plano „Bendros ES PVM erdvės kūrimas. Laikas spręsti“ (COM(2016) 148 final).

Be to, ribos padidinimas nuo 45 000 EUR iki 55 000 EUR atitinka naująją direktyvą, nes joje leidžiama valstybėms narėms nustatyti metinės apyvartos ribą, nuo kurios būtų atleidžiama nuo PMV, – ši riba neturi viršyti 85 000 EUR (arba lygiavertės sumos nacionaline valiuta).

Panašias nukrypti leidžiančias nuostatas, kuriomis nuo PVM mokesčio atleidžiami apmokestinamieji asmenys, kurių metinė apyvarta neviršija tam tikros ribos, kaip numatyta PVM direktyvos 285 ir 287 straipsniuose, buvo leista taikyti ir kitoms valstybėms narėms. Nyderlandams⁴ leista taikyti 25 000 EUR ribą, Italijai⁵ – 30 000 EUR ribą, Liuksemburgui⁶ – 35 000 EUR ribą, Latvijai⁷, Lenkijai⁸ ir Estijai⁹ – 40 000 EUR ribą, Kroatijai¹⁰ – 45 000 EUR ribą, Maltai¹¹ – 20 000 EUR ribą, Vengrijai¹² – 48 000 EUR ribą, Slovėnijai¹³ – 50 000 EUR ribą, o Rumunijai¹⁴ – 88 500 EUR ribą.

Kaip jau minėta, nuo PVM direktyvos leidžiančios nukrypti nuostatos visada turėtų būti taikomos ribotą laiką, kad būtų galima įvertinti jų poveikį. Specialiosios priemonės galiojimo termino pratęsimas iki 2024 m. gruodžio 31 d., kaip prašo Lietuva, suderinamas su naujosios

⁴ 2018 m. gruodžio 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1904, kuriuo Nyderlandams leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 285 straipsnio (OL L 310, 2018 12 6, p. 25).

⁵ 2016 m. lapkričio 8 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/1988, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2013/678/ES, kuriuo Italijos Respublikai leidžiama toliau taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 285 straipsnio (OL L 306, 2016 11 15, p. 11–12).

⁶ 2019 m. gruodžio 19 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2019/2210, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2013/677/ES leisti Liuksemburgui nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 285 straipsnio (OL L 332, 2019 12 23, p. 155).

⁷ 2020 m. rugsėjo 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1261, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/2408, kuriuo Latvijos Respublikai leidžiama taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio (OL L 296, 2020 9 10, p. 4–5).

⁸ 2018 m. gruodžio 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1919, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2009/790/EB, leidžiantis Lenkijos Respublikai taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio (OL L 311, 2018 12 7, p. 32).

⁹ 2017 m. kovo 21 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/563, kuriuo Estijos Respublikai leidžiama taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio (OL L 80, 2017 3 25, p. 33).

¹⁰ 2020 m. lapkričio 3 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1661, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1768, kuriuo Kroatijos Respublikai leidžiama taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio (OL L 374, 2020 11 10, p. 4–5).

¹¹ 2020 m. lapkričio 3 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1662, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/279, kuriuo Maltai leidžiama taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio (OL L 374, 2020 11 10, p. 6–7).

¹² 2018 m. spalio 2 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1490, kuriuo Vengrijai leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio (OL L 252, 2018 10 8, p. 38).

¹³ 2018 m. lapkričio 6 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1700, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2013/54/ES, kuriuo Slovėnijos Respublikai leidžiama nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio (OL L 285, 2018 11 13, p. 78).

¹⁴ 2020 m. rugsėjo 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1260, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1855, kuriuo Rumunijai leidžiama taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio (OL L 296, 2020 9 10, p. 1–3).

direktyvos dėl paprastesnių PVM taisyklių mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kuri taikoma nuo 2025 m. sausio 1 d., reikalavimais.

Taigi siūloma priemonė atitinka PVM direktyvos nuostatas.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Savo metinėse darbo programose Komisija nuolat pabrėžia, kad mažosioms įmonėms reikia paprastesnių taisyklių. Taigi, 2020 m. Komisijos darbo programoje¹⁵ nurodoma „specialiai MVĮ skirta strategija, kuri padės mažosioms ir vidutinėms įmonėms vykdyti veiklą, didinti jos mastą ir plėstis“. Atsižvelgiant į fiskalines taisykles, ši nukrypti leidžianti nuostata atitinka tokius tikslus. Ji aiškiai atitinka 2017 m. Komisijos darbo programą¹⁶, kurioje konkrečiai dėl PVM nurodyta, kad mažosioms įmonėms tenkanti administracinė PVM prievolių vykdymo našta yra didelė ir kad techninės naujovės kelia naujų sunkumų siekiant veiksmingai rinkti mokesčius, ir pabrėžiama būtinybė supaprastinti mažesnėms įmonėms taikomą PVM.

Be to, ši priemonė dera su 2015 m. bendrosios rinkos strategija¹⁷, pagal kurią Komisija ketina padėti mažosioms ir vidutinėms įmonėms augti, *inter alia*, mažindama administracinę naštą, dėl kurios jos negali visapusiškai pasinaudoti bendrosios rinkos teikiamomis galimybėmis. Ji taip pat atitinka 2013 m. Komisijos komunikato „Veiksmų planas „Verslumas 2020“. Verslumo dvasios atkūrimas Europoje“¹⁸ koncepciją – šiame komunikate pabrėžiamas poreikis supaprastinti mokesčių teisės aktus, taikomus mažosioms įmonėms.

Galiausiai priemonė atitinka su mažosiomis ir vidutinėmis įmonėmis susijusią ES politiką, nustatytą 2016 m. komunikate dėl pradedančiųjų įmonių¹⁹ ir 2008 m. komunikate „Visų pirma galvokime apie mažuosius“. Europos iniciatyva „Small Business Act“²⁰, kuriame valstybės narės raginamos teisėkūroje atsižvelgti į MVĮ būdingus bruožus ir taip supaprastinti esamą reglamentavimo aplinką.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

PVM direktyvos 395 straipsnis.

¹⁵ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2020 m. Komisijos darbo programa. Daugiau siekianti Sąjunga“ (COM(2020) 37 *final*).

¹⁶ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2017 m. Komisijos darbo programa“ (COM(2016) 710 *final*).

¹⁷ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Bendrosios rinkos tobulinimas: daugiau galimybių piliečiams ir įmonėms“ (COM(2015) 550 *final*).

¹⁸ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Veiksmų planas „Verslumas 2020. Verslumo dvasios atkūrimas Europoje“ (COM(2012) 795 *final*).

¹⁹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos ateities lyderiai: pradedančiųjų ir veiklą plečiančių įmonių iniciatyva“ (COM(2016) 733 *final*).

²⁰ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Visų pirma galvokime apie mažuosius“. Europos iniciatyva „Small Business Act“ (COM(2008) 394 galutinis).

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Atsižvelgiant į PVM direktyvos nuostatą, kuria grindžiamas pasiūlymas, šis pasiūlymas priklauso išimtinai Europos Sąjungos kompetencijai. Todėl subsidiarumo principas netaikomas.

- **Proporcingumo principas**

Šis sprendimas yra susijęs su valstybei narei jos pačios prašymu suteiktu leidimu ir nėra įpareigojamojo pobūdžio.

Atsižvelgiant į ribotą nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo sritį, speciali priemonė yra proporcinga siekiamam tikslui – supaprastinti mokesčių surinkimą smulkiems apmokestinamiesiems asmenims ir mokesčių administratoriui.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma priemonė – Tarybos įgyvendinimo sprendimas.

Pagal PVM direktyvos 395 straipsnį nukrypti nuo bendrų PVM taisyklių galima tik tada, kai tai vieningai leidžia Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu. Tarybos įgyvendinimo sprendimas yra tinkamiausia priemonė, nes jis gali būti skirtas atskirai valstybei narei.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis nebuvo. Šis pasiūlymas yra pagrįstas Lietuvos pateiktu prašymu ir skirtas tik šiai konkrečiai valstybei narei.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

- **Poveikio vertinimas**

Tarybos įgyvendinimo sprendimo pasiūlymo tikslas – padidinti dabartinę atleidimo nuo PVM ribą nuo 45 000 EUR iki 55 000 EUR. Toks ribos padidinimas – supaprastinimo priemonė, kuria panaikinama daug PVM prievolių įmonėms, kurių metinė apyvarta neviršija 55 000 EUR. Todėl ribos padidinimas gali turėti teigiamą poveikį: padėti sumažinti administracinę naštą daugeliui apmokestinamųjų asmenų ir galiausiai mokesčių administratoriui.

2019 m. buvo maždaug 8 737 PVM mokėtojai – 7 664 iš jų vykdyti PVM prievolę užsiregistravo savanoriškai. Tai sudaro maždaug 90 % PVM mokėtojais užsiregistravusių asmenų.

Remiantis 2019 m. nacionalinių valdžios institucijų surinkta informacija, mokesčių mokėtojų, kurių apyvarta siekia 45 000–55 000 EUR, yra 5 463. Padidinus ribą visi tie mokesčių mokėtojai turėtų teisę pasinaudoti MVĮ schema.

Šiuo metu dabartinės 45 000 EUR ribos schemos taikymo reikalavimus atitinka 7 % visų mokesčių mokėtojų, 2019 m. Lietuvoje vykdžiusių ekonominę veiklą, o 1,8 % iš jų yra užsiregistravę PVM mokėtojais.

Remiantis Lietuvos valdžios institucijų pateiktais skaičiavimais, padidinus ribą nuo 45 000 EUR iki 55 000 EUR PVM pajamos per metus papildomai sumažėtų 6,4 mln. EUR. Šiuo metu dėl 45 000 EUR ribos (minimali riba – 29 000 EUR) nesurinktas PVM sudaro 13,2 mln. EUR per metus. O bendros PVM pajamos 2019 m. sudarė 3,8 mlrd. EUR.

Ši nukrypti leidžianti priemonė bus apmokestinamiesiems asmenims neprivaloma. Apmokestinamieji asmenys galės pasirinkti taikyti įprastines PVM procedūras pagal Direktyvos 2006/112/EB 290 straipsnį. Apskaičiuota, kad poveikis biudžetui pagal PVM pajamas yra 20 mln. EUR – jis laikomas nežymiu.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlymas nedaro poveikio pagrindinių teisių apsaugai.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturės neigiamo poveikio ES biudžetui, kadangi Lietuva apskaičiuos kompensaciją pagal Tarybos reglamento (EEB, EURATOMAS) Nr. 1553/89 6 straipsnį.

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo Lietuvos Respublikai leidžiama taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos¹, ypač į jos 395 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) pagal Direktyvos 2006/112/EB 287 straipsnio 11 punktą Lietuva nuo pridėtinės vertės mokesčio (PVM) gali atleisti apmokestinamuosius asmenis, kurių metinė apyvarta neviršija 29 000 EUR sumos, apskaičiuotos nacionaline valiuta pagal jos įstojimo dieną galiojusį valiutos keitimo kursą; Remiantis Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2011/335², Lietuvai buvo leista iki 2020 m. gruodžio 31 d. taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB 287 straipsnio, ir nuo PVM atleisti apmokestinamuosius asmenis, kurių metinė apyvarta neviršija 45 000 EUR;
- (2) raštu (jį Komisija užregistravo 2020 m. birželio 18 d.) Lietuva paprašė leidimo toliau taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB 287 straipsnio 11 punkto (toliau – nukrypti leidžianti priemonė), kad galėtų atleidimą nuo PVM toliau taikyti ir jo ribą iki 55 000 EUR padidinti nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2024 m. gruodžio 31 d. – termino, iki kurio valstybės narės turi priimti įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi Tarybos direktyvos (ES) 2020/285³, kurioje nustatomos nuo 2025 m. sausio 1 d. įsigaliosiančios paprastesnės PVM taisyklės mažosioms įmonėms ir, *inter alia*, išbraukiamas Direktyvos 2006/112/EB 287 straipsnis;

¹ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

² 2011 m. gegužės 30 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2011/335/ES, kuriuo leidžiama Lietuvos Respublikai taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 287 straipsnio ([OL L 150, 2011 6 9, p. 6](#)).

³ 2020 m. vasario 18 d. Tarybos direktyva (ES) 2020/285, kuria iš dalies keičiami Direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos, kiek tai susiję su specialia mažosioms įmonėms skirta schema, ir Reglamentas (ES) Nr. 904/2010, kiek tai susiję su administraciniu bendradarbiavimu ir keitimusi informacija tinkamo specialios mažosioms įmonėms skirtos schemos taikymo stebėsenos tikslais (OL L 62, 2020 3 2, p. 13–23).

- (3) taikant šią nukrypti leidžiančią priemonę apmokestinamieji asmenys, kurių metinė apyvarta neviršija 55 000 EUR, būtų atleidžiami nuo tam tikrų arba visų su PVM susijusių prievolių, nurodytų Direktyvos 2006/112/EB XI antraštinės dalies 2–6 skyriuose;
- (4) didesnė riba taikant Direktyvos 2006/112/EB 281–294 straipsniuose nustatytą specialią mažosioms įmonėms skirtą schemą yra paprastinimo priemonė, nes gali labai sumažinti mažųjų įmonių PVM prievoles. Prašymas nustatyti 55 000 EUR ribą atitinka Direktyvos 2006/112/EB, iš dalies pakeistos Direktyva (ES) 2020/285, 284 straipsnį;
- (5) pagal Direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą 2020 m. rugpjūčio 10 d. ir 2020 m. rugpjūčio 11 d. raštais Komisija pranešė kitoms valstybėms narėms apie Lietuvos prašymą. 2020 m. rugpjūčio 12 d. raštu Komisija informavo Lietuvą, kad ji turi visą prašymui įvertinti būtiną informaciją;
- (6) ši nukrypti leidžianti priemonė apmokestinamiesiems asmenims neprivaloma. Apmokestinamieji asmenys vis dar galės pasirinkti taikyti įprastines PVM procedūras pagal Direktyvos 2006/112/EB 290 straipsnį;
- (7) remiantis Lietuvos pateikta informacija, nukrypti leidžianti priemonė turės tik nežymų poveikį bendrai galutinio vartojimo etapu surenkamų mokestinių pajamų sumai;
- (8) nukrypti leidžianti priemonė neturės neigiamo poveikio Sąjungos nuosaviems ištekliams, gaunamiems iš PVM, nes Lietuva apskaičiuos kompensaciją pagal Tarybos reglamento (EEB, Euratomas) Nr. 1553/89⁴ 6 straipsnį;
- (9) tikimasi, kad padidinus ribą sumažės mažųjų įmonių PVM prievolės, administracinė našta ir reikalavimų laikymosi išlaidos, taip pat mokesčių administratoriui tenkanti administracinė našta, o poveikis bendroms surenkamoms PVM pajamoms bus nežymus, todėl Lietuvai turėtų būti leista taikyti nukrypti leidžiančią priemonę;
- (10) leidimas taikyti nukrypti leidžiančią priemonę turėtų būti duotas ribotam laikui. To laiko turėtų pakakti, kad būtų galima įvertinti ribos veiksmingumą ir tinkamumą. Be to, remiantis Direktyva (ES) 2020/285, iki 2024 m. gruodžio 31 d. valstybės narės turi priimti ir paskelbti įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi tos direktyvos 1 straipsnio, o nuo 2025 m. sausio 1 d. šias nuostatas taikyti. Todėl Lietuvai turėtų būti leidžiama taikyti nukrypti leidžiančią priemonę iki 2024 m. gruodžio 31 d.,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nukrypstant nuo Direktyvos 2006/112/EB 287 straipsnio 11 punkto, Lietuvai leidžiama nuo PVM atleisti apmokestinamuosius asmenis, kurių metinė apyvarta neviršija 55 000 EUR.

2 straipsnis

Šis sprendimas taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2024 m. gruodžio 31 d.

⁴ 1989 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EEB, Euratomas) Nr. 1553/89 dėl galutinių vienodų nuosavų išteklių, kaupiamų iš pridėtinės vertės mokesčio, surinkimo priemonių (OL L 155, 1989 6 7, p. 9).

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Lietuvos Respublikai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*